సోమసుత

ఓ సోమసుతా! నువ్వు నా ప్రియురాలవు. కాని నీ కోసం దేశాలన్నీ వెదుకుతూవున్నాను. నువ్వు ఎప్పుడూ దూరదూరాననే. నీమూర్తి నా కౌగిలికి యెప్పుడూ అందలేదు. విదియనాటి చంద్రవంక విరిసే కొత్త లేవెన్నెలలోని మసక మసక కిరణాలమధ్య చిన్నబాలిక నడివేసవిలో పూలకై వెదకులాడినట్లు నీకోసం వెదకీ వెదకి యేటిఒడ్డున నిట్టూర్పు విడుస్తూ చదిగిలబడ్డాను. తియ్యేటి చంద్రవంక యెర్రటి నవ్వులు నవ్వుతూ పడమటికొండలవెనుక పక్కనమాయమైంది. దిశలు చీకటిమేలిముసుగులు సవరించుకొన్నాయి. ఏటి కెరటాల అంచులమీద చంద్రవంకలు నృత్యంచేస్తూన్నట్లే కనపడ్డాయి. ఓ సోమసుతా! నువ్వు చంద్రుని తః యువు, నువ్వు ప్రేమబాలవు. నిన్నెప్పుడూ నాకళ్ళలోనే దర్శించినాను. వెన్నెట్లోపడుకొని నిన్నుగురించి కలలమధ్యన నేను పులకరాలుపొందుతూఉంటే ఒక్కనాడూ నువ్వు నాకు ప్రత్యక్షంకాలేదు. ఆ వెన్నెట్లో నేను గాఢసుషుప్తిలో మైమఱచిఉన్నప్పుడు ఉజ్వలానందజోత్స్నలైన నీ చూపులు అరమూతల చక్రవాకాలుకాక నా సమీపంలో మూర్తి పొంది నన్ను నీ లేతచిగుళ్ళ చల్లనివేళ్ళతో తాకి, నేను ప్రేమతో జలదరించి మత్తులూరి తీపితేనియల తేలి కళ్ళు తెరచే లోపలే నువ్వు అదృశ్యవైనావు.

నువ్వు నా ప్రణయవల్లరివి. నాభావాలు, నాకోర్కెలు చివుళ్ళలోనుంచి చిరువసిరి కందిమొగ్గలు తొడిగే చిన్ననాటి నా ఆటరోజుల్లో నేను రాజకుమారుణ్ణి, నువ్వు రాజ

కుమార్తెవు. ఒక్కణ్నీ నీలేత వెన్నముద్దబుగ్గలు, నీ తెల్ల వారగట్ల చుక్కల్లాంటికళ్లు, నీ నునుకసిరి చిగుళ్ళ పెదవుల్ని ముద్దెట్టుకున్నా. మా అమ్మ "పిచ్చినాన్నా, ఏమిట్రా, కల్లో ఎవళ్ళనిరా ముద్దెట్టుకుంటున్నావు" అన్నది. నేను సిగ్గుతో చిరునవ్వు నవ్వుతూ, కళ్ళు సగం తెరిచి అప్పుడే పట్టే తేనె పొరలోని మొదటి చుక్కల్లాంటి చూపులు ప్రసారించి ఊరుకున్నాను. మా అమ్మ నూతిదగ్గరకు వెళ్ళిపోయింది.

"తమ్ముడూ, కాశీమజిలీలు చదుతున్నావా ?"

"కథ పూర్తిఅయింది."

"అందుక నేనా పుస్తకం రొమ్ముమీద పడవేసుకుని దిండాని పడుకున్నావు?"

"రాజకుమార్తె!"

"పెళ్ళాడావా?"

"ఏడంతస్తులమేడ!"

"హంసతూలికాతల్పంమీద-ఒక్క రాజకుమార్తే?"

"ఇద్దరు-!"

"ఎవరెవర్రా?"

"సూర్యుడికూతురూ, చంద్రుడికూతురూ-!"

"ఓరి కన్నా! ఇద్దరుట్రా, వేగిపోతావురా! ఇద్దరి పోరూ పడలేవురా బాలిగా!"

"కాదు ఇద్దరూ ఒకటేనే!"

"అదేమిటిరా నాన్నా! బాబయ్య చెప్పినకథలు కంగాళీతం చేస్తున్నావు!"

"చంద్రుడు ఓమాటు చక్కని ఆడపిల్ల అయ్యాడు.

అప్పుడు సూర్యుడు మోహిస్తే వాళ్ళిద్దరికీ ఓ అమ్మాయి పుట్టింది–"

"పురూరవుడి కథలావుంది. బాబయ్య చెప్పాడుగా"

"అవును, అల్లాంటి కథలు చాలా ఉన్నాయిలే."

2

చిన్నతనంలో ఎంతమంది అందమయిన చుట్టాల అమ్మాయిల్ని నువ్వే మోనని చూశానుకాదు! యవ్వనంలో దేశాలు తిరిగాను. అందర్నీ రైళ్లెక్కే బాలికల్ని, రైళ్ళలోని వాళ్ళను, తీర్థాలకు వచ్చిన పడతుల్ని, కాలేజీలకు, హైస్కూళ్ళకూ వెళ్ళే, వచ్చే చంచలనేత్రల్ని, సభలకు మహాసభలకు ఏతెంచే కోకిలస్వనలను తేరిపారచూశాను. నవ్వులంది నాను. తెల్లపోవుట పారచూశా! తిట్టులుకూడా వినిపించినవి. కొందరు బాలలు "ఎవరికోసం?" అని విద్యాశాలల దగ్గిర ప్రశ్నించే చూపులకు జవాబివ్వక పారిపోయినాను.

ఒకరోజున ఒక పెద్దపట్టణంలో సినిమాప్రదర్శనం అయిన వెనుక ట్రాముఎక్కి వెళ్ళబోయే నాకు ఒక బాలికా కుసుమగుఛ్చం ప్రత్యక్షం అయ్యింది. అందులో ఓ అమ్మాయి చాలా అందంగా ఉన్నట్టు కనబడింది. ఆమె నావేపు ఓసారి చూచింది. కళ్లు మెరిశాయి నా కలల్లోని చంద్రబాల. ఆమె చిరునవ్వు నవ్వింది. నేను తెల్లబోయి నాను. అదిగో సూర్యచంద్రసుత. శిల్పాదిదేవత! సర్వరస వహ్ని!

"వెదికినానే నిన్ను
చదల భూమిని గాలి,
చదివినానే నిన్ను
కతల, పాటల, కలల
సుదతి నా యాత్ర కే-
-విధము ఫలమొచ్చేను ?
బాలికా బాలికా
బంగారుతూలికా
మల్లె జూకామల్లె
మాలికా మాలికా"

ఈ పాట నా గొంతుకలోనుంచి అప్రయత్నంగా వచ్చింది.

ఆ అమ్మాయి వెనక్కు తిరిగి "మీదేవూరు" అని ప్రశ్నించింది. దగ్గరొక పల్లెఅని జవాబు చెప్పాను. "ఈపట్టణంలో చదువుకుంటున్నారా?"

"చదువు పూర్తిచేసుకొని సరదాకోసం దేశాలు తిరుగుతోన్నాను."

"మిమ్మల్నెక్కడో చూచినట్లుంది?"

"ఇక్కడే చూచి ఉంటారు."

"ఎక్కడ మీరు చదువు పూర్తిచేసికొంటూ?"

"శాన్తినికేతనంలో"

"ఏమి అదృష్టమండి! శాన్తినికేతనం చాలా అందమైనదట! ఎంతో చక్కగ చదువూ- నాగరికతా- జీవితమూ ఉంటుందట కాదూ?"

"ఔనండి. ఈనాటి కవిప్రపంచంలో దివ్యుడైన మహా కవి పరిపాలిస్తూవున్న ఆ రాజ్యంలో సంచరించటాని కదృష్టం పొందినవాళ్ళంతా అమరులు అని మనవిచేస్తున్నాను."

"అయితే మీకుకూడ అమరత్వం బాగా అబ్బిందన్నమాట!"

"ఎవరో నావంటి మూర్ఖులకు తప్ప."

"అయితే మీరు తప్పకుండా మాయింటికి రావాలి. మా నాన్నగారికి రవీంద్రుడంటే మహా వెర్రి. రేపు తీరుబడిగావుంటే వస్తారా?"

"అతి సంతోషంగా."

ఆ రాత్రి ఎలా వేగిరించానో తెలియదు. అసలు నిద్రే లేదు. సముద్రములోని మహాతరంగాలులా కలలు తరుముకు వచ్చినవి.

"ఏటి మిలమిలలోన
తోట నవనవలోన
వెలుగు నీడల్లవైపు
వెదకుతూఉన్నాను."

ఈమే సోమసుత కాబోలు. కాబోలేమి? ఈమే నా సోమసుత. ఎంత అందమైనది. ఆమె మాటలు పాటలే. ఏదో మహాదర్థము లేక యిల్లా తనకుతానై ఎలా పలకరిస్తుంది. ఇంటికి రమ్మన్నది. ఆయిల్లు నాకలోకంలోని ఒక భవనమా? దాని గోడలు పూలతో కట్టిఉంటారు. పైకప్పు చిగుళ్ళు. వెన్నెల కిరణాలు దూలాలు. భరతపక్షి పాటలు తలుపులు. ఆమెకు చెలికత్తెలు నక్షత్రాలు. నే నలంకరించుకోనా?

గుప్తమైయున్న నిధులన్నీ అలంకరణయోగ్యమైన నగల కోసం మంత్రపు కాటుక పెట్టుకొని పారకించి చూడాలనా? నేను సంతోషంతో లోక మానరిస్తోన్నాను. వెన్నెలలో తేలిపోతూన్నాను. ఈ వెన్నెల ఎంత పరిమళమైయున్నది. ఈ వెన్నెలకొంత తీసుకొని మొఖానికి వొంటికి రాసుకోనా? ఈ పువ్వులు వర్షింకుకుస్తోన్న వేమిటి? ఈ పువ్వులలో దాగి వున్న కోమలత్వమంతా యమునానదిలా ప్రవహిస్తూన్నది. ఈదలేక మునిగిపోనుకదా?

3

అరుణకాంతుల గులాబీ రేకల్లా చల్లుతూ ఉదయ సంధ్యాదేవి ప్రత్యక్షమై నన్ను చూసి చిరునవ్వు నవ్వుతూ మాయమైపోయింది. ఆ రేకలపై ఒదిగియున్న పన్నీటి మంచు బిందువులు చెదిరి నా వొంటినిండా పడ్డవి.

అలంకరించుకొన్నాను అమృతభూషణాలు– ఆనంద వసనాలూ–

ఎనిమిది గంటలకు వారి ఇంటికి చేరుకొన్నాను. సేవకుడు చూపించిన కుర్చీపై త్రిభంగాకృతిని అధివసించాను. "కలయో? నిక్కువమో?" అనుకొన్నాను.

"ఏదండి కల అని అనుమానం తెచ్చేది?" అని నిన్నటి బాలిక గాలికి కదిలిన తామరపూదళములులా పెదవులు కదిలించి నవ్వింది.

ఓ సూర్యసుతా, నీ వప్పుడా మెకళ్ళల్లోంచి తొంగి చూచావు. నీ నిర్మలజ్యోత్స్నలు ఆ మందిరమంతా ఆవరించినవి.

అప్పుడు నే నన్నాను "కలగాని కల, నిక్కువము గాని నిక్కువము, వెలుగు నీడలలా చక్రాకృతిని మహా వేగంతో తిరుతూంటైగదా!"

"దూష్ప్రాహం చూచినవారిమాట" ఇదే సమయం సంభాషణ వేరేవిధంగా మార్చటానికి.

"ఆ సూరదాసుకథ యెంత మనోహారంగా ఉన్నది. ఆ కథను ఏ న్యూథియేటర్సువాళ్ళో ఫిలుంతీస్తే బాగానే వుంటుంది."

సోమసుత అయిన ఒకబాలిక భామ్యవాసనల నానందించు భావపూర్ణహృదయగా ప్రత్యక్షంగా ఏలా అవుతుంది? స్వర్గములోని దేవతాకన్యలు శాసనసభలను గురించి చర్చించుకుంటారా?

ఈ ఆలోచన మనస్సులో మెరుములా ఉద్భవించిన మరుక్షణంలో ఆ అమ్మాయి అన్నది: "ముక్కు మొగము ఎరగని ఒక యువకుని ఉద్ఘాటించి మా యింటికి రావయ్యా అని పిలిచిన ఓ అమ్మాయి నీమనస్సులోని ఆశయమూర్తి అయిన దేవతాకన్య అనుకున్నావా?"

ఈ బాలికకు ఎదుటివారిమనస్సు అవలీలగా గ్రహించే శక్తిఉన్నదా ఏమిటి చెప్మా!

ఆ అమ్మాయి చిరునవ్వు నవ్వుకుంటూ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. చదువుతూ వున్నప్పుడూ స్వప్నాలకన్నాను. పలికినపలుకులలో పాడినపాటలలో తలపులకుదాటిన వర్ణాల కలుపులకు మీరిన స్వర్ణాల స్వప్నాలకు ఆవలి అయిన రూపురేఖలరుచి తాళతళ్యానికి ఒదుగుతూ నులువెచ్చని

దైహిక పరిమళాలకు అందీ అందకున్నట్లు ఏదో ఒకమూర్తికై ఆశించి ఆశించి అది గీటురాయిగాక అలంకార నిబంధనగాక వీటికి కిమించిన ఏదో అనన్యసౌందర్య శాస్త్రానుభూతమైన ఒక పరమభావానికై చేతులుచాచిన నేను— నా సోమసుత ఈ బాలికామూర్తిలో తేజస్వినియై నాకు దివ్యదర్శనమిస్తుందని నే నెలా అనుకోని వచ్చాను?

ఒక్క పరమభావము నాకు
చిక్కునో లేదో
ఒక్క అతిలోకసౌందర్య
మది దొరుకునో లేదో
ఎందు కీ అన్వేషణ
కెందు కీ యాత్రలు
మృగతృష్ణలో నీరు
ఇంద్రధనువులతీరు
ఏనాటికైన నిజమా?

ఈపాట నేను సన్ననిగొంతుకతో పాడుకుంటూండగా ఆ అమ్మాయి రెండుమూడు మిఠాయిలతో వొలిచినసాతుక్కడి తొనలతో కాఫీసెట్టుతో అవి అన్నీ పనికత్తెచేత పట్టించుకుని లోపలికి చక్కావచ్చింది.

"నిరుడు మీరూ నేనూ ఒకేకాలేజీలో చదివితిమి. నిరుడు మీచదువు పూర్తిచేసుకుని వెళ్ళిపోయారు. నా చదువు ఇంకా మూడేళ్లు పట్టుతుంది. కాలేజీలో మీ ఉపన్యాసాలు విన్నాను. కృష్ణశాస్త్రిగారి 'ఊర్వశి,' బాపిరాజు

గారి "శశికళ" మీరు అత్యుత్కృష్టభావాలని ఇచ్చిన ఉప న్యాసాలు విన్నాను."

"ఆ మీటింగులో మీరుకూడ ఉన్నారా ఏమిటీ?"

"ఆ, వున్నాను. మీరు ఆరోజున "ఊర్వశి" పాటలు 'శశికళ' పాటలు రెండూ చదువుతూ అభినయం చేశారు. జ్ఞాపకంవుందో లేదో, మీరు చదివేవిధానం, మీరు చదివిన పాటలలో ముఖ్యంగా మీరు కనపర్చిన వాచికాభినయం నన్ను ఆనాడే సమ్మోహనపర్చాయి."

"అప్పటినుంచి మీరు నే నానాడిచ్చిన ఉపన్యాస విష యాన్ని చర్చించుకుంటూనే వున్నారా?"

"వినడమేకాదు. నేను ఈయనకు శశికళనైతే ఏమను కుంటాడని అనుకున్నాను" అని ఆ అమ్మాయి పక పక నవ్వింది.

4

నేను తెల్లబోయాను. నాకు మాటలేదు. ప్రపంచా తీతమైన సోమసుతాభావము ప్రపంచంలోవున్న ఒక బాలి కలో ఎలా ప్రతిఫలించగలదు!

"మీరు వెదకే స్వప్నము ఎప్పుడూ స్వప్నమే. స్వప్నాలు ఎప్పుడూ నిద్దురపోయేవారికే. ఈనాడు దేశంలో కాటకం; దేశం అవతల భయంకర యుద్ధం. దేశం అంతా రోగాలు; దేశం అవతల దారుణ యుద్ధాగ్నిజ్వాలలు. ప్రపంచ మంతా ఆర్తనాదం. ఆర్తనాదంలోను మహాప్రళయంలోను అందం ఎక్కడ, ఆనందం ఎక్కడ? ఊహింపగరాని ఏదో ఒక మూర్తిని నిర్మించుకొని అది ఎక్కడ అని సర్వప్రపంచము

ఎన్ని యుగాలు వెతకగలరు? కక్షలూ కాటకాలు లేని రోజుల్లో కూడా కలలుకనడానికి తావులేదే!"

"మానవాతీతమైన సౌందర్యం వెతకడంలో మానవోత్తమమైన సౌందర్యం దర్శనమౌతుంతా లేదా?"

"ఎంత వుత్తమమైనా! మానవసౌందర్యమే కదా!"

ఉపహారానంతరం నేను మెల్లిగా ఇంటికి చేరుకున్నాను. ఈ సౌందర్యాన్వేషణయొక్క పరమార్థమేమిటి?

5

"సౌందర్యోపాసన, మనుష్యుని జీవితాభ్యుదయాని క్కావలసిన కఠినత్వాన్ని కరగించివేసి, బానిసత్వ చిహ్నమైన వెన్నతనాన్నీ, నీళ్ళు కారిపోవుతనాన్నీ మనుష్యుని బ్రతుకంతా నింపుతుందట. ఏదేశంలోనైనా ఉత్తమ కళలు ఉద్భవించిన కాలం వీరులైన మహారాజులు సామ్రాజ్యాలు స్థాపించిన రోజుల్లోనూ సామ్రాజ్య నిర్మాతలైన ఆంధ్రుల కాలంలో - ధాన్యకటకం మొదలైన సాతవాహన శిల్పం, రాయలకాలంలో విజయనగర శిల్పమూ ప్రబంధయుగమూ తారాపథాలంటాయి; పాశ్చాత్య దేశాల్లోను ఏథెన్సు అత్యంత బలవంతమై వున్నప్పుడు, పైడాసు మహాశిల్పి ఒక దివ్యశిల్ప ప్రపంచం అల్లివేశాడు. ఇక సౌందర్యారాధన బలహీన మెల్లా అవుతుంది! ఆ అమ్మాయియొక్క భావం ఏమయి వుంటుంది? శృంగారస్వరూపమైన సౌందర్యార్చన సామ్రాజ్య తత్వాన్ని తెలియజేస్తుంది. మానవజీవిత - సౌందర్యార్చన, మహోత్కృష్టమైన ప్రజాస్వామ్య శక్తిని మూర్తిభ

వింపజేస్తుంది." అని కాబోలు! పుష్పేతరమైన పరిమళము ఏది? జీవితేతరమైన సౌందర్యమేది? ఈ సౌందర్యానుభూతులన్నీ సప్తస్వరాలు చేసి, ఆశయం తాళం చేసి, ఒక మహాగాంధర్వం అల్లుతాడా మనుష్యుడు. ఆ రాత్రంతా నాకు నిదురదరికి చేరలేదు. కలహాంతరితయైన నాయికవలె తన ఆనందాన్ని, నా ఆనందాన్ని కూడా చెడగొట్టుకొన్నది.

ఎందుకు ఆ బాలిక నన్ను పిలిచింది? ఏదో నా దారిని నేను

"త్రోవ తెలియని నేను
ఏవైపు పోదునో!
నా వెదుకు తపసులో
నా సిద్ధియే నాకు"

అని పాడుకొన్నాను.

ఆ బాలిక నా ఆలోచనా - పథాలనుండి మాయము కాదు. ఆమె సౌందర్యస్ఫుటరేఖాప్రవాహాలు నా హృదయ సముద్రంలోనే సంగమించాలా! ఆమె నున్నటి గులాబి పెదవుల హాస్యహాసాంచలాలు, నాకు సోమసుత వెన్నెలలే యగునా? కర్కశమై అతి-మానుషమౌ స్త్రీ పురుష ప్రేమ తన్ను తాను మరపించుకొనే మోసబుద్ధితో, సోమసుతా-భావమున ప్రత్యక్షం చేసుకొంటున్నానా?

రాత్రి పన్నెండైంది. నా చిన్న మేడ వీధితలుపు ఎవరో తట్టినారు. దీపాలన్నీ వెలిగించుకుంటూ క్రిందకు వెళ్ళి తలుపు తీసినాను. ఎదుట ఆ అమ్మాయి, ఆమె అన్నగారు "నేను లోపలికి రావచ్చునా?"

ఈమె, నా మధుర మధురాలోచనలకు చిరుచేదులు కలుపవచ్చినది కాబోలు.

ఆమె:- ఓయి వెఱ్ఱివాడా! నీ ప్రేమకోరి నేను రాలేదు. నా ప్రేమను నీ కర్పింపరాలేదు. ప్రేమ అనేది మనుష్యుల్లోని నీరసత్వాన్ని కప్పిపుచ్చే అందంగా చెక్కిన మూతవంటిది. సినీమాచూచి వెడుతూ నీ డాబామీద నీవు తిరగడం చూచి, నిద్రపట్టనీయని సోమసుతారాధనావేదన నాకు నవ్వు కలిగిస్తే ఉపయోగముకాని నీ శక్తులు నాలో కరుణ స్పందింపజేసి, నన్ను నీ గుమ్మందగ్గిర ఆపి నిన్ను పిలిపింప జేసినవి. నీ తలుపు వేసుకో, నే నీ గుమ్మం ఇవతలనే వెనక్కు తిరిగి నా దారిని నేను. నా గుండెపై సమ్మెటపెట్టు...

నేను "...నా ఒకనితనంలో మరియాదలు మఱచిపోయిన మొఱకుణ్ణి నేను. మీ యిరువురూ లోనికి దయచేయండి, అదే నన్ను క్షమించిన గుర్తు"

మేము ముగ్గురమూ ఆ డాబాపైకి వెళ్ళి కూర్చున్నాము. నాకు మాటలేదు, ఆలోచనలేదు, ప్రశ్నలేదు, జవాబులేదు. కుంగి హృదయంపై తలవాల్చి, అమర్యాద వస్త్రమును కప్పుకొని, వారిరువురిఎదుటా, నా కుర్చీలోనే "సోమసుతా! సౌందర్యమే నీవై, సర్వరసాధిదేవిని నీవై, ఆనందసిద్ధివై అర్చనవై, ఫలమవై, కోమలత్వానివై అలంకారమవై సమ్యగ్రేఖావిన్యాసమవై నీ వెచ్చట,

"చల్లని వెలుగులో
ఫుల్లమగు పూవులో
తళుకాడు తారలో

తరుణబాలల హృదిని
నీవు నిలిచెదవేమొ?
నిజ మేమి తెలియగల?"

వారి వారి ఆసనాలపై వారిద్దరూ ఉన్నారా! లేరా? అని తలెత్తి చూచాను. అతడు లేడు. ఆమె నా దగ్గిరగా నిల్చునివుంది.

"ఓయి కలలమూర్తీ! కలలు కడుపులోనికి కాసింత కూడుపెట్టగలవా? నీ విచిత్రచరిత్రను నా అన్న నాకు వెనకే చెప్పినాడు. నువ్వు చిత్రకారుడవు. కవివి రాజకీయ సమాలోచనా ప్రశస్త సిద్ధాంతవేత్తవు. కడుపులుమాడి, కళ్లు దించుకుపోయి, కట్టబట్టలేక, కాటక - రాక్షస హస్తాలల్లో ప్రాణాలు చిమ్మ నలిపివేయబడిన మానవజాతి, నీ సౌందర్యార్చనలో భాగం కాలేదా?"

"సౌందర్యారాధనకూ దైన్యానికీ శృతి కలవదు."

"నీ వెరిగున్న బాలికలలో నే నందమైన దాననా కాదా? నన్నుచూసి చెప్పు, రంగులుపూసి, రేకలుదిద్ది, సృష్టిలోని అపశృతి సవరించాననుకొనే కల్పనా సుందరికన్న నే సౌందర్యవతినా కానా, నన్ను చూసి చెప్పు? నీవు విన్యసించిన కళ్ళలో యీ కాంతులున్నవా? నీవు పులిమిన ఆ దేహాపురంగులో ఈ మసృణత్వమున్నదా? పరిమళపూరితమైనునువెచ్చనై మహా మధురకాంక్షలను ప్రసవణిస్తూ వున్న నా యీ అద్భుతమూర్తికి నువ్వా వంకరదిద్దువాడవు? ఎంత వెర్రి చిత్రకారుడవు! పోనీ నీ పాటలతో నన్ను వర్ణించు; ఎన్ని పాటలు వ్రాయగలవు? నీ రంగుపెట్టెలోని అరుణ

వర్ణాన్ని తిరిగితిరిగి కలిపినా, దివ్యమనోహరార్ద్రిత రేఖా సమన్వితమంజిష్ఠ వర్ణము తీసుకొనిరాగలవా? ఓయి వెఱ్ఱివాడా! జీవితమాధుర్యం గుర్తెరిగినవాడే అమృతం వూహించుకోగలడు. గాఢ నిర్భర మానవదైన్యం హృదయమార త్రేపులు త్రేన్చినవాడే దివ్యకాంతి ప్రసరిత కరుణ-రసాత్మక బ్రహ్మానందము చవిచూడగలుగుతాడు. నేను నీకై వచ్చాను. నీకైయే నన్ను నీ గుమ్మముదాటి వెళ్ళిపొమ్మంటావా?"

ఆమెచుట్టూ వెన్నెలలు, ఆమెనుంచి వెన్నెలలు, ఆమె చలితాక్షుల వెన్నెలలు, ఆమె రసాలకిసలయ-మసృణాధరోష్ఠాల వెన్నెలలు, దేవీ! నువ్వేనా, సోమసుతవు? బహుకాల స్వాతంత్ర్యయోగతప్త శుష్కనవులో నువ్వు, సర్వమానవకోటి కళ్యాణగమ్య పథదుర్గమయాత్రికులైన నాయక శ్రమిత ఘర్మాంబువులలో నువ్వు, సర్వ వికృతులలో నువ్వు. రసాకృతీ! రస-మయాకృతీ!

ఆమె పాదములు స్పృశించి, లేచి ఆమె రెండు చేతులను గ్రహించి నా చుట్టూ నిర్మించుకొన్న యీ యింటి ముఖద్వారము నా సోమసుతతో దాటి సముద్రతీరానకు జేరినాను.

అక్కడ అధివసించి మేము, మా యెదుట నృత్యము తరంగలాసికా రమణీబృందము.

ఆమెను హృదయాని కద్దుకొని, ఆమె పెదవులను ముద్దిడినాను. కంటి కొలకులనుండి స్రవించి, పెదవుల తడుపు ఆమె బాష్పములు లవణమయములు. ఆమె పెదవులు మహా మధురములు. లావణ్యములైన తరంగాలను చుంబిస్తూ మహా మధురములైన వెన్నెలలు.